

מחלקת יישובי העמק
מחזקים את ההנהגות המקומיות

**חוברת הסברה
למתעניינים בהגשת
מועמדות לנבחרי
ציבור למליאת המועצה
ולוועדים המקומיים**

**לקראת הבחירות לרשויות המקומיות
30 באוקטובר 2018**

הגשת מועמדות לנבחרי ציבור למליאת המועצה ולוועדים המקומיים: למה מתי ואיך?

חוברת זו נועדה לספק מידע למועמדים ולמתעניינים לקראת הבחירות לרשות המועצה והוועדים המקומיים, שיתקיימו ב 30.10.18. בחוברת זו מובאים עיקרי הנושאים הקשורים לבחירות עצמן, וכן מידע הקשור לפעילות והתנהלות הוועדים המקומיים.

להרחבה, ולמידע נוסף ניתן להיעזר בצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958, שהינו המקור החוקי לכללים, דרכי הבחירה, סמכויות, חובות חברי הוועד המקומי ועוד.

מידע נוסף לגבי נושא הבחירות ניתן למצוא באתר האינטרנט של משרד הפנים - יחידת המפקח על הבחירות, בכתובת: <http://www.moin.gov.il>
למידע ושאלות לגבי הבחירות ניתן לפנות לנחמה כהן, המרכזת את נושא הבחירות.

במייל nechama@hefer.org.il | בטלפון 09-8973359/333

מטעמי נוחות בלבד ישנם מקומות במסמך זה המנוסחים
בלשון זכר.
הכוונה היא לנשים וגברים במידה זהה.
סליחה ותודה על ההבנה

30 באוקטובר 2018

יתקיימו בחירות בכל הרשויות המקומיות בארץ
כולל בעמק חפר

מחלקת יישובי העמק הוקמה על מנת לסייע להנהגות היישובים בעמק חפר בתחומי הניהול, המנהל והקהילה. המחלקה פועלת במטרה לבסס את צורת השלטון הדו רובדי באופן מיטבי, להתוות נוהלי עבודה מסודרים, מובנים ויעילים בין מחלקות המועצה לוועדים המקומיים, לסייע לוועדים בפעילותם השוטפת ולטפח ולחזק את המנהיגות המקומית בכל ישוב.

שירותי המחלקה ליישובים כוללים ציוות של מלווים המייעצים ומסייעים להנהגת הישוב, קיום הדרכות והכשרות מגוונות בנושאי השלטון המקומי, וחיבור והפצת מידע רלוונטי לניהול היישובים.

רקע

היישוב הכפרי (קיבוץ, מושב, ישוב קהילתי) משתייך למועצה אזורית שבה צורת המשילות נקראת "שלטון דו רובדי". הרובד העליון הוא המועצה האזורית המאגדת מספר יישובים, והרובד התחתון הוא היישוב הבודד המנוהל על ידי ועד מקומי נבחר.

לתושבי היישובים במרחב הכפרי ניתנה זכות מיוחדת לנהל את החיים המוניציפליים והקהילתיים תוך בחירת מנהיגים מתוך היישוב, לקיחת אחריות של ממש על אורח החיים, על הסביבה ועל עתיד היישוב ותושביו. לקיחת אחריות זו של המנהיגות המקומית על ממדי החיים השונים, היא שיוצרת תחושת שייכות, מחויבות ומשמעות.

ב 30 באוקטובר 2018 יתקיימו בחירות בכל הרשויות המקומיות בארץ, כולל במועצה אזורית עמק חפר. לראשונה, יום הבחירות יהיה יום שבתון ובכל אחד מיישובי עמק חפר תוצב קלפי (אחת לפחות).

במועד זה יבחרו תושבי העמק:

כל תושב יכניס 3 פתקים לקלפי:

רשימת וועד
מקומי
(פתק כחול)

נציג הישוב
במליאת
המועצה
(פתק לבן)

ראש מועצה
(פתק צהוב)

כל הנבחרים במועד הבחירות
נבחרים לתקופה של **חמש שנים**

מי יכול להיבחר? (סעיף 19 לצו המועצות האזוריות)

- מי שרשום בפנקס הבוחרים של הישוב.
- ביום הגשת מועמדותו הוא בן 21 שנים ומעלה.
- מקום מגוריו הקבוע, ביום הגשת מועמדותו, הוא בתחום הישוב.
- אינו עובד מועצה / וועד מקומי במשכורת.
- עובד מדינה / רשות מקומית אחרת - עבודתו אינה עומדת בסתירה או אי התאמה בין תפקידו זה לבין תפקידו כנבחר ציבור.
- לא הוכרז כפסול מסעיפי חוק אחרים או כפושט רגל.

מי יכול לבחור?

כל אדם שגילו 17 ומעלה ביום הבחירות וכתובתו
ביישוב רשומה במשרד הפנים נכלל **בפנקס**
הבוחרים ורשאי להצביע בבחירות

" **פנקס הבוחרים** " = רשימה הכוללת את כל בעלי זכות הבחירה בישוב ובו מופיעים הפרטים הבאים: שם המשפחה, השם הפרטי, שם האב או האם, המען ומספר תעודת הזהות. בפנקס הבוחרים נכלל כל מי שביום הקובע גילו 17 ומעלה ובמשרד הפנים כתובתו בישוב. ניתן לעיין בפנקס הבוחרים על פי הנחיות ובמועדים המפורסמים על ידי מנהל הבחירות.

בחירות למליאת המועצה

- מליאת המועצה היא הגוף שלו הסמכות והיכולת לקבוע מדיניות ולאשר נושאים שהוגדרו בחוק ובהם: אישור תקציבים, חוקי עזר, תכניות פיתוח, ועוד.
- בשונה מרשויות עירוניות, בהן הבחירות למליאת הרשות הן כלליות ומתבצעות על פי רשימות, במועצות אזוריות הבחירות למליאת המועצה, מתבצעות לפי אזורי בחירה.
- כל ישוב בוחר נציג/נציגים מטעמו למליאת המועצה. המליאה מורכבת מנציגי כל הישובים הנמצאים בתחום השיפוט של המועצה.
- לאחר הבחירות מתכנסת המליאה ובוחרת מתוכה הנהלה וכן וועדות נוספות. כל חברי המליאה פועלים גם במסגרת וועדות רשותיות שונות בהם לדוגמא: ועדת משנה לתכנון ובניה, בטחון, מכרזים ועוד.
- תפקיד נציג המליאה של הישוב לקדם את טובת העמק כולו ולא דווקא לייצג את אינטרס הישוב שלו.
- על נציג המליאה לעדכן את הוועד המקומי והתושבים בהחלטות מליאת המועצה האזורית.

✓ **נכון למודד האחרון, בעמק חפר מכהנים 46 חברי מליאה ובראשם ראש המועצה.**

✓ **מספר הנציגים של הישוב במליאה נקבע על פי המודד שמאושר במליאת המועצה ומפורסם על ידי ועדת הבחירות.**

בחירות לוועד מקומי

- הוועד המקומי הינו גוף סטטוטורי (בגדר "רשות מקומית") האחראי על מתן השירותים המוניציפליים של הישוב, ומייצג את כלל התושבים בישוב.
- לוועד המקומי סמכויות מתחום המשפט הציבורי והמנהלי וחלים עליו כללי המשפט הציבורי-מנהלי.
- המועצה רשאית להאציל מתפקידה וסמכויותיה לוועד מקומי למעט בתחומים מסויימים כגון ייסוד תאגידים, הטלת אגרות והיטלים, חקיקת חוקי עזר, הפקעת מקרקעין ואישור תקציב ועד מקומי.
- הוועד המקומי הינו גוף משפטי נפרד לחלוטין מהאגודה החקלאית או קהילתית, הפועלת באותו היישוב.

במהלך כהונתם, מעצבים חברי הוועד המקומי, את אופי החיים ביישוב. הוועד קובע מדיניות אשר באה לידי ביטוי בהחלטותיו וביישומן.

מספר חברי הוועד המקומי נקבע על ידי משרד הפנים בהתאם למספר התושבים בישוב ונע בין 5-11 חברים על פי הטבלה הבאה:

מספר חברי ועד	מספר תושבים
5 עד 7	עד 1,500
9 עד 11	1,501 ומעלה

הגשת מועמדות למליאת המועצה ולוועד מקומי:

- כל קבוצת בוחרים, המונה 2% לפחות ממספר הבוחרים בישוב ולא פחות מ-5 בוחרים רשאית להגיש רשימת מועמדים לחברות במועצה \ בוועד המקומי.
- לא ניתן לכהן במקביל כחבר מליאת המועצה וכחבר ועד מקומי.

בטפסים תתבקשו לספק את הפרטים הבאים:

- ✓ שם האזור (=ישוב), סמל ישוב
- ✓ כינוי וסימון הרשימה (=אות לפתקי ההצבעה)
- ✓ בא כוח של הרשימה
- ✓ פרטי המועמדים ברשימה כולל חתימה אישית של כל אחד מהמועמדים על כתב הסכמה

1. אדם רשאי להגיש מועמדות במקביל לשני התפקידים ובמידה ויבחר לשניהם, יהיה עליו לבחור בתפקיד המועדף עליו.
2. 34 ימים לפני מועד הבחירות יש להגיש רשימות מועמדים על גבי טפסים מיוחדים שנוסחם ופרטיהם קבועים בצו המועצות האזוריות ומפורסמים על ידי משרד הפנים.
3. על כל אדם ששמו מוגש כמועמד, **לחתום אישית על כתב הסכמה** לשמש כמועמד. אדם שלא חתם על כתב הסכמה לא יאושר כמועמד.
4. אדם רשאי להיות מועמד ברשימת מועמדים אחת בלבד למועצה ו/או לועד מקומי. במידה וחתם ביותר מרשימה אחת שמו יימחק מכל רשימות המועמדים שלהן נתן את הסכמתו.
5. יש לרשום בטפסים בצורה מדויקת את הפרטים המלאים של המועמדים ושל החותמים על הצעת המועמדים.
6. רשימות מועמדים שיוגשו באיחור לא יתקבלו.
7. לא תתקבל חוברת שנעשו בה תיקונים, שינויים או מחיקות (לרבות מחיקות בטיפקס).
8. **סדר השמות ברשימה יקבע את הרכב הועד המקומי הנבחר** וכן החלפות במהלך הקדנציה.
9. מומלץ להגיש רשימה ובה מספר חברים מעבר לנדרש היות ובמהלך הקדנציה יתכנו חילופים בנסיבות שונות.
10. **במידה ותוגש רק רשימה אחת היא תקבל הכרזה מבלי לקיים הליך בחירות בקלפי**, מתוך ההנחה שאם אין מתמודדים נוספים, המועמדים הנ"ל מקובלים על כל אנשי הישוב.

יו"ר וועד מקומי

- וועד מקומי בוחר בישיבתו הראשונה את אחד מחבריו לתפקיד יו"ר הוועד. הבחירה נעשית בהצבעה גלויה. המועמד שמקבל למעלה ממחצית הקולות של כל חברי הוועד הוא הנבחר.
- חשוב לבחור את האדם המתאים ביותר מבין חברי הוועד - זה שיש לו ניסיון ניהולי, פנאי ויחסי אנוש טובים ולא דווקא זה שזכה במירב הקולות בבחירות.
- יו"ר וועד מקומי אינו זכאי לשכר בקשר לביצוע תפקידו.

בוועד מקומי לא יכולים לכהן קרובי משפחה (בן זוג, הורה או הורי הורה, בן זוג, בן או בת או בני זוגם, אח או אחות או בני זוגם). כמו כן, ישנם מגבלות על התקשרות (בהעסקה ובחוזים) של וועד מקומי עם גופים בהם לחבר וועד או קרובי משפחתו יש מעורבות.

חילופים בוועד המקומי

- חבר וועד שחדל לכהן, ימונה במקומו המועמד ששמו הבא ברשימה שממנה נבחר אותו חבר שעזב.
- במידה ואין מי שימלא את המקום הפנוי, יבחר הוועד על פי החלטה של מחצית מחבריו לפחות, אדם שהוא כשיר להיבחר.
- על המועמד של הוועד למלא שאלון ניגוד עניינים שיועבר לבחינה ואישור היועץ המשפטי של המועצה ולאחר מכן יקבל אישור ראש המועצה וכתב מינוי.
- לגבי כל שינוי פרסונאלי בקרב חברי הוועד המקומי יש ליידע את המועצה.

קצת על התנהלות הוועד המקומי

ישיבות וועד מקומי

- ישיבה ראשונה של הוועד המקומי צריכה להתכנס בנוכחות ראש המועצה או מי מטעמו לא יאוחר מ 14 יום מתחילת כהונתו.
- על הוועד המקומי לקבוע לפחות ישיבה אחת בכל שישה שבועות - כלומר, לפחות 8 ישיבות בשנה.
- על פי הצורך ניתן לכנס ישיבה שלא מן המניין.
- יש להודיע על מועד הישיבה וסדר היום לכל חברי הוועד ומוזמנים אחרים לפחות 24 שעות מראש. כך, למשתתפים ישנה ההזדמנות להתכונן לדיון.
- יש לפרסם הודעה על קיומה של הישיבה.

השתתפות בישיבות וועד

- על פי הוראות הצו **חובה להזמין לישיבות הוועד את נציג הישוב במליאה**. מעבר לחובה החוקית, נוכחותו מסייעת ליצירת שיתוף פעולה ומאפשרת העברת מידע בין שני רבדי השלטון.
- ככלל, **ישיבות הוועד הן פומביות** ורק במקרים ספציפיים ונדירים (למשל בעניין בטחוני, מטעמי צנעת הפרט) ניתן לקיים דיון בדלתיים סגורות.
- הנחת המוצא היא שפומביות הדיון תורמת לשיפור איכות ההחלטה.
- השתתפות הציבור הינה בעמדה של משקיפים בלבד ללא זכות הצבעה.
- ישיבה יכולה להתקיים רק **במניין חוקי** היינו, נוכחות של רוב חברי הוועד.
- חובה על חבר וועד להיות נוכח בישיבות הוועד ומי שנעדר משלוש ישיבות רצופות יחדל להיות חבר אלא אם הסיבה מוצדקת (מילואים, מחלה וכד').
- החלטות בוועד המקומי מתקבלות ברוב קולות החברים.

פרוטוקול ישיבה

• בכל ישיבת ועד יש לרשום פרוטוקול שיכיל:

- ✓ תאריך
- ✓ שמות חברי הוועד הנוכחים והנעדרים
- ✓ סדר יום
- ✓ תמצית מהלך הדיון
- ✓ החלטות ותוצאות הצבעה
- ✓ חתימות (יו"ר ומנהל ישוב)

- על פי חוק, פרוטוקולים פתוחים לעיון הציבור ונשמרים כחלק מההיסטוריה של הישובים.
- חברי הוועד יקבלו את הפרוטוקול לפחות שבוע לפני הישיבה הבאה ויאשרו אותו בתחילת הישיבה.
- מומלץ לפרסם את הפרוטוקול לכלל התושבים באמצעים המקובלים בישוב.

וועדות

במבנה ארגוני מיטבי, הוועד המקומי מפעיל תחתיו וועדות בתחומים שונים כגון: תרבות, נוער, ביטחון, חזות הישוב וכדומה. באופן הזה תושבים נוספים לוקחים חלק בעשייה ובניהול הציבורית.

תקציב הוועד המקומי וניהולו

- **מקורות התקציב** של הוועד המקומי - גביה מארנונה, השתתפות של המועצה לפי תחומים שונים, החזר עלויות משימוש במבני ציבור (חוגים, אירועים וכד')
- תעריף הארנונה נקבע על-פי **צו המיסים** המאושר במליאת המועצה לא יאוחר מ 1 ביולי ויש לפרסמו לא יאוחר מיום ה-15 ליוני.
- **תעריפי הארנונה** משתנים מישוב לישוב ובסמכותו של וועד מקומי לבקש שינוי בגובה המיסים. כל שינוי מחייב אישור מליאה ולאחר מכן אישור שר הפנים ושר האוצר.
- עד ה 1 באוקטובר על הוועד המקומי להגיש את התקציב, בפורמט של משרד הפנים, למועצה לצורך אישור מליאת מועצה.

בעמק חפר ישנם 2 סוגי גביית ארנונה:

- **גביה מרוכזת** - גביית הארנונה מבוצעת בישוב בהתאם לצו המיסים ותקציב הישוב מנוהל באופן עצמאי על ידי הוועד המקומי.
- **גביה פרטנית** - גביית הארנונה מבוצעת על ידי המועצה בהתאם לצו המיסים ותקציב הוועד המקומי מנוהל באמצעות מחלקת הנהלת חשבונות של המועצה.

מחלקת יישובי העמק

מחזקים את ההנהגות המקומיות

חברת זו נועדה להוות כלי עזר למתעניינים ולמועמדים לועדים מקומיים במועצה, והיא אינה באה במקום יעוץ משפטי ו/או האמור בצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958, וחוקים נוספים החלים על הועדים המקומיים.
בכל מקרה בו ישנו שוני בין האמור בהנחיות לבין הקבוע בצו, הוראות הצו גוברות.

www.hefer.org.il

מחלקת יישובי העמק